

Annonce

Bliv klar til gødningssæsonen og bestil din gødning allerede nu [KLIK HER](#)

Øgro 10-3-1   Øgro 9-3-4+2s   Øgro N14   ØgroTree

Annonce

Dyrk med jordens biologi
Kursus i Soil Food Web dyrkningssystemet

Nu på Dansk- [Klik her](#)

Ideel julegave til landmænd / gartnere og dygtige medarbejdere

I teorien kan alt organisk materiale komposteres. Hvordan de forskellige biomasser sammensættes er til gengæld væsentligt for især strukturen i komposten. Foto: Colourbox

Sådan laver du din egen kompost til marken

Landmænd kan bl.a. udnytte afklip fra læhegn og efterafgrøder til at lave deres egen kompost hjemme ved sig selv.

✍ Af **Malthe Karstensen**
🕒 20. december 2022, 19:47
🕒 Læsetid: 5 minutter

Innovationscenter for Økologisk Landbrug har for nylig publiceret en række videoguides til, hvordan landmænd selv kan gå i gang med at lave deres egen kompost, der kan anvendes til jordforbedring og som gødning på markerne.

Ifølge konsulent Anton Rasmussen er der på landsplan 410.000 ton tørstof af have- og parkaffald hvert år. Det indeholder rundt regnet kvælstof nok til, at man kan gødske 22.000 ha økologisk jord.

”Recirkulering er et centralt element i økologien, og med en udvidelse af det økologiske areal bliver vi i langt højere grad afhængige af næringsstoffer fra de restbiomasser, som er i det omgivende samfund,” har han tidligere fortalt i forbindelse med et arrangement på Fyn, der stod i kompostens tegn.

Selv om en indfrielse af det nævnte potentiale med gødning til 22.000 ha økojord kræver centrale anlæg, der kan kompostere og håndtere de store mængder have- og parkaffald, hvor økologer kan aftage den færdige kompost fra, så kan landmænd også selv gå i gang.

Læs også:

[Have- og parkaffald kan gøde 22.000 ha økologisk jord](#)

Sammensæt komposten

Det er dog ikke ligegyldigt, hvordan man sammensætter sin kompost. Have- og parkaffald har et højt kulstofindhold og vil alene ikke have høj gødningsvirkning, men vil i højere grad kunne bidrage med organisk materiale til jorden og måske en langsom frigivelse af næringsstoffer.

Der er til gengæld mulighed for at berige sin kompost med andre biomasser, for i teorien kan al organisk materiale komposteres. Man skelner mellem brune og grønne biomasser, hvor de brune f.eks. er have- og parkaffald, træflis og afklip fra læhegn, og de grønne biomasser f.eks. består af friske afgrøderester.

I videoerne, som man kan finde på Innovationscenter for Økologisk Landbrugs Youtube-kanal, gives der bl.a. eksempler som kløvergræs eller afklip af efterafgrøder, der i begge tilfælde kan have et højt indhold

af næringsstoffer.

Sammensætningen af de forskellige biomasser er ikke kun vigtig ud fra et ønske om næringsstofindholdet i den færdige kompost, men også af hensyn til strukturen i komposten.

”Hvis man bare lagde kløvergræsset op, så ville det klaske sammen. Der er så meget væde i, og der er ikke særlig meget struktur. Når man blander de to materialer, så får vi strukturen fra have- og parkaffaldet, og så får vi også den høje næringsstofværdi fra kløveren,” fortæller konsulent Morten Winther Vestenaa i en af videoerne, der forklarer, hvad man skal tage hensyn til, når man bygger en kompostmile.

Byg en kompostmile

Billige biomasser

Hvis det skal give mening for landmænd, så bør biomasserne, man bruger, være billige og nemt tilgængelige.

”Det vigtige for at få økonomi i at lave komposten, det er, at du har adgang til billige biomasser. Vi har brugt det, der lige var for hånden, bl.a. en efterafgrøde af kløver i en rapsmark. Det kan også være, at man har en anden efterafgrøde, man kan slå efter høst hen i oktober. Det vigtigste er, at det er noget, du kan hente relativt nemt og billigt,” siger konsulent Anton Rasmussen i en video og tilføjer, at det samme gælder for de brune biomasser.

”I mange kommuner kan du få have- og parkaffald til den pris, de kan transportere det ud til dig for. Det kan også være anden brunmasse. Det kan være læhegn, du klipper ned og fliser, eller måske fra et vådt areal, hvor du har plantet pil.”

Billige biomasser til kompost

Ilt er vigtigt

For at få en god komposteringsproces er der brug for en god iltning i kompostmilen, og her spiller strukturen en meget vigtig rolle for, at der er ilt til stede under hele komposteringsprocessen.

Et af eksemplerne fra videoerne er en milekompostering, hvor komposten ikke vendes, og den modner henover seks til otte måneder.

Man kan også vælge en oplægning, hvor man vender komposten. Det sikrer ilt og fremskynder desuden komposteringsprocessen. Det gør man f.eks. på deponianlægget Klintholm I/S.

"Efter en uge vender vi milerne her. Det gør vi i alt seks gange. De sidste to med to ugers mellemrum. Vi kommer op på en komposteringstid ved den her optimerede kompostering på mellem otte og ti uger, og så ligger komposten klar til at blive sorteret og anvendt," fortæller Per Haugsted Petersen, der er seniorkonsulent ved Rambøll, i en af videoerne.